

اخبار

افزایش ۲۹ درصدی برداشت چای

رئیس سازمان چای ضمن اشاره به افزایش ۲۹ درصدی برداشت برگ سبز چای نسبت به پارسال از پرداخت ۵۷ درصد مطالبات چایکاران کشور خبر داد.

حبیب جهانساز اظهار کرد: امسال چایکاران استان‌های شمالی کشور توانستند با برداشت ۱۴۹ هزار و ۳۱۰ تن برگ سبز چای و افزایش ۲۹ درصدی این محصول نسبت به سال گذشته رکورد ۱۳ ساله برداشت این محصول را بشکنند و بر تولید ملی بیفزایند.

رئیس سازمان چای کشور گفت: تاکنون ۵۷ درصد مطالبات پرداخت شده و این سازمان با جدیت پیگیر دریافت مابقی مطالبات و واریز آن به حساب چایکاران است تا بتوانند با آرامش خاطر به به‌زراعی و بهسازی باغات چای برای سال زراعی آینده بپردازند.

چین، خریدار میگوی ایرانی

مدیرکل شیلات استان سیستان و بلوچستان با بیان اینکه به تازگی روسیه طالب خرید ماهی تن ایرانی شده است، گفت: بخش عمده میگوهای ایران، به چین صادر می‌شود.

به گزارش مهر، آرش ثنایی با اشاره به اینکه ۷ بندر صیادی و ۴ مرکز تخلیه در استان سیستان و بلوچستان وجود دارد، گفت: در مجموع یازده مرکز به صیادان این استان خدمات ارائه می‌دهند.

همچنین ناوگان صیادی بیش از ۱۰۰۰ فروند و عمده‌ترین فعالیت صیادی ما صید ماهی تن است. مدیرکل شیلات استان سیستان و بلوچستان درباره میزان صید ماهی در سیستان و بلوچستان، افزود: این استان بیش از ۷۰ درصد صید ماهی تن در کشور را داراست و در سال ۱۴۰۱ بیش از ۳۰۰ هزار تن از آب‌های ساحلی برداشت داشتیم. همچنین بیش از ۱۴۰ هزار تن مربوط به صید ماهیان تنکبو است.

وی درباره بازارهای هدف صادرات ماهی تن، افزود: اکنون کنسرو تن ماهی ایران به کشورهای خارجی اعم از کشورهای حاشیه خلیج فارس، امارات عمان، پاکستان، عراق، لبنان و سوریه صادر می‌شود و به تازگی یک بازار جدید هم پیدا کردیم. بازار روسیه بسیار طالب محصولات آبزی ایران است. حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد صادرات سال گذشته ما مربوط به کشورهای شمال ایران و روسیه بود.

مدیرکل شیلات استان سیستان و بلوچستان تأکید کرد: ۹۰ درصد ارزش ریالی صادرات وزارت جهاد کشاورزی مربوط به آذربایجان است که سهم استان سیستان و بلوچستان از این میزان، بسیار بالاست. بخش عمده‌ای از ماهی‌هایی که در ایران مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، به کشورهای چین و تایلند صادر می‌شود. همچنین بخش عمده میگوهای ایران، به چین صادر می‌شود.

قائانات؛ بزرگترین قطب تولید زرشک جهان با ۱۰۰ هزار تن محصول

به دلیل خام‌فروشی ۸۰ درصدی زرشک دارای ارزش افزوده کمی برای زرشک‌کاران استان و کشور بوده و میزان فرآوری آن بسیار ناچیز است

گزارش

نقدنامه‌امامی

خبرنگار

ایران یکی از تولیدکنندگان اصلی زرشک و خراسان جنوبی دارای رتبه اول تولید این محصول است به طوری که ۹۸ درصد سطح زیر کشت زرشک ایران مربوط به این استان است. پنج شهرستان این استان شامل قائنات، زیرکوه، درمیان، سربیشه و بیرجند بیشترین سطح زیر کشت زرشک را دارند. در مجموع سطح زیرکشت زرشک خراسان جنوبی که از آن به عنوان «یاقوت سرخ کویر» نیز یاد می‌شود، بیش از ۱۹ هزار و ۴۸۵ هکتار است که از این میزان ۵۱۲ هکتار به صورت دیم کشت و سالانه به‌طور میانگین بیش از ۱۰۰ هزار تن زرشک از این مزارع برداشت می‌شود.

ماه‌های مهر و آبان زمان برداشت زرشک در خراسان جنوبی است. زرشک‌کاران هر سال از اواسط شهریورماه عملیات برداشت این محصول را از اراضی کشاورزی آغاز می‌کنند تا هزاران تن زرشک روانه بازار شود. زرشک خشک بسته به نوع زرشک دانه اناری و پفکی بین ۱ تا ۶ ماه بعد از برداشت زرشک تازه، وارد بازار می‌شود. استان خراسان جنوبی از ظرفیت‌های خوبی در تولید زرشک برخوردار و اشتغالزایی ویژه‌ای در استان ایجاد کرده است. بنابر اعلام سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی، بیش از ۳۸ هزار خانوار به‌طور مستقیم تولیدکننده زرشک هستند و ۵۰ هزار خانوار به‌طور مستقیم و غیرمستقیم از این محل امرار معاش می‌کنند. در این استان ۸ واحد و کارخانه فرآوری زرشک با ظرفیت ۴ هزار و ۴۶۰ تن و ۲۸ واحد بسته‌بندی زرشک با ظرفیت ۱۰ هزار و ۴۴۰ تن در حال فعالیت هستند.

پتانسیل ایجاد ارزش افزوده زرشک برای خراسان جنوبی محصول زرشک می‌تواند استان خراسان جنوبی را به منطقه اقتصادی تبدیل کرده و حتی فراتر از مرزهای آن بتواند برای کشور ارزش افزوده ایجاد نماید. این امر نیازمند توسعه صادرات، گسترش بازارهای داخلی و بین‌المللی، برندسازی و ترغیب سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در حوزه زرشک را به دنبال داشته باشد. چنین فرایندی در شرایطی که تولید زرشک برای کشاورزان همراه با سودآوری باشد می‌تواند به ثمر نشیند. این در شرایطی است که امسال هزینه تولید هر کیلوگرم زرشک تازه ۲۵ هزار تومان است اما در حال حاضر تجار و واسطه‌ها هر کیلوگرم زرشک تازه با شاخه را به قیمت ۲۰هزار تومان از کشاورز خریداری می‌کنند و این جوابگوی هزینه‌های کشاورز نیست. برای ایجاد ارزش افزوده زرشک تحقیقات ویژه‌ای انجام گرفته است

و در این راستا برای اولین بار ژنوم زرشک یا دستورالعمل‌های ژنتیکی توالی شده است. در همین راستا سیدمجتبی خیام‌نکویی در آیین اختتامیه دومین جشنواره ملی زرشک خراسان جنوبی گفته است: «تاکنون هیچ محصولی در ایران کل ژنوم آن تعیین توالی نشده است اما طی یک سال کل ژنوم زرشک ایران که متعلق به خراسان جنوبی بوده، توالی‌یابی می‌شود.»

معاون وزیر جهاد کشاورزی تأکید کرده است: «اهمیت این پروژه زیاد است و اگر دانشگاه‌های علوم پزشکی بخواهند در بخش دارو و درمان کار فخر و ارزشمندی در حوزه ارزش افزوده زرشک انجام دهند، نیاز به تعیین توالی ژنوم است.»

خیام‌نکویی گفته است: «طبق قولی که سال گذشته داده شد راه‌اندازی مرکز آموزش و ترویج زرشک انجام شد و امسال هم معاونت آموزش و ترویج برای تقویت این موضوع برنامه‌هایی را تدارک دیده‌است.»

بازاریابی زرشک یکی از مهم‌ترین مشکلاتی است که همواره برای کشاورزان وجود دارد. به گفته احسان بیگی نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند، بزرگ‌ترین مشکل در حوزه زرشک مربوط به مسأله بازار فروش، بازاریابی و آشنایی ناکافی و دقیق مصرف‌کنندگان با این محصول است چراکه زرشک حدود هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان پول سرگردان را همراه خود دارد که اگر این محصول ساماندهی و فرآوری شود، این سود وارد چرخه اقتصادی خراسان جنوبی می‌شود. کمبود بارگاه‌های زرشک نیز یکی دیگر از مهم‌ترین مشکلات زرشک‌کاران استان خراسان جنوبی است.

مشکلات زرشک‌کاران محصول زرشک در استان خراسان جنوبی باید تبدیل به یک اقتصاد با جوانب مختلف شود، اما به دلیل خام‌فروشی ۸۰ درصدی این محصول ارزش افزوده کمی برای زرشک‌کاران استان و کشور به همراه دارد و میزان فرآوری زرشک بسیار ناچیز است. بازاریابی زرشک یکی دیگر از مهم‌ترین مشکلاتی است که همواره برای کشاورزان وجود دارد. به گفته احسان بیگی نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند، بزرگ‌ترین مشکل در حوزه زرشک مربوط به مسأله بازار فروش، بازاریابی و آشنایی ناکافی و دقیق مصرف‌کنندگان با این محصول است چراکه زرشک حدود هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان پول سرگردان را همراه خود دارد که اگر این محصول ساماندهی و فرآوری شود، این سود وارد چرخه اقتصادی خراسان جنوبی می‌شود. کمبود بارگاه‌های زرشک نیز یکی دیگر از مهم‌ترین مشکلات زرشک‌کاران استان خراسان جنوبی است.

به دلیل کمبود مکان برای خشک کردن این محصول هر ساله کشاورزان با مشکلات عدیده‌ای دست و پنجه نرم می‌کنند. دلالتی از دیگر مشکلات کشاورزان زرشک‌کار است؛ چرا که بسیاری از دلالت زرشک نتیجه زحمت یک‌ساله آنها را با قیمت‌های بسیار پایین خریداری می‌کنند و به دوربرابر قیمت می‌فروشند و در واقع سود اصلی تولید زرشک به جیب دلالت می‌رود. متأسفانه این معضلی است که بسیاری از کشاورزان با آن مواجه هستند.

صادرات زرشک

زرشک بی‌دانه و زرشک دانسه‌دار ایرانی علاوه بر تضمین اشتغال برای روستاییان و مرزنشینان به ۳۰ کشور دنیا از جمله روسیه، آلمان، استرالیا، اتریش، هلند، امارات متحده عربی و آمریکا صادر می‌شود اما میزان صادرات این محصول پایین است.

مجموع سطح زیرکشت زرشک خراسان جنوبی که از آن به عنوان «یاقوت سرخ کویر» نیز یاد می‌شود، بیش از ۱۹ هزار و ۴۸۵ هکتار است که از این میزان ۵۱۲ هکتار به صورت دیم کشت می‌شود.

کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند صادرات زرشک سال ۱۴۰۱ در خراسان جنوبی حدود ۵۰۰ تن بود که این میزان صادرات با توجه به اینکه قطب تولید در دنیا هستیم، بسیار پایین است.

انتظار می‌رود با توجه به قطب تولید زرشک در ایران، تمهیدات کافی برای توسعه صادرات و افزایش ارزش افزوده برای این محصول در کشور ایجاد شود تا به این واسطه برای کشاورزان زرشک‌کار تمایل بیشتری برای ارتقای تولید ایجاد شود.

۱۹

هزار هکتار

بودجه ۱۵۶ هزار میلیارد تومانی خرید گندم چگونه تأمین شد؟

در حالی که در بازه زمانی دو سال اخیر حجم تولید گندم در کشور تقریباً ۲.۵ برابر شده است اما میزان پرداخت دولت به گندمکاران نزدیک به هفت برابر شده و از ۲۳ همت به بیش از ۱۵۶ همت افزایش یافته است.

گندم یکی از محصولات راهبردی غذایی در جهان است که پایه تأمین امنیت غذایی انسان‌ها به‌شمار می‌رود. اغلب دولت‌ها برای اطمینان از تأمین نیازهای خود، سیاست خرید تضمینی گندم و سایر محصولات راهبردی را اجرا می‌کنند، سیاستی که از یک سواطمینان از فروش محصول نیازهای غذایی برای مصرف‌کنندگان را به همراه دارد. افزایش قیمت خرید تضمین گندم از ۵ هزار تومان در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ و ۱۵۰۰ هزار تومان در هنگام برداشت محصول در سال ۱۴۰۲ موجب افزایش تولید گندم در کشور از ۴.۵ میلیون تن به ۱۰.۴ میلیون تن در سال جاری شده

است. اجرای موفق این سیاست با نقش‌آفرینی وزارت جهاد کشاورزی در بخش تولید و سازمان برنامه و بودجه با پرداخت ۱۵۶ هزار میلیارد تومان به کشاورزان زحمتکش کشور محقق شد. در حالی که در بازه زمانی دو سال اخیر حجم تولید گندم در کشور تقریباً ۲.۵ برابر شده است اما میزان پرداخت دولت به گندمکاران نزدیک به هفت برابر شده است. این نشان از همت جدی و برنامه‌ریزی دقیق دولت در سیاست‌گذاری و تأمین منابع بودجه‌ای اجرای این سیاست راهبردی در کشور است. به عبارتی تولید گندم در سال ۱۴۰۰ برابر با ۴.۵ میلیون تن و پرداخت دولت ۲۳ همت، در سال ۱۴۰۱ تولید گندم ۷.۳ میلیون تن برابر ۸۳.۳ همت و در سال ۱۴۰۲ تولید گندم ۱۰.۴ میلیون تن و پرداخت دولت ۱۵۶ همت بوده است.

در همین خصوص محمدعلی نیکبخت، وزیر جهاد کشاورزی از پایان تسویه مطالبات گندم خریداری شده

خود حدود ۸۳۳۰۰ میلیارد تومان به کشاورزان پرداخت و بودجه فعلی چیزی حدوداً دو برابر آن است. در سال ۱۴۰۰ تنها حدود ۲۳ هزار میلیارد تومان به این امر اختصاص یافته بود بنابراین اختلاف فعلی پرداخت مطالبات گندمکاران در سال دوم دولت سیزدهم با سال آخر دولت دوازدهم چیزی حدود ۱۳۳ هزار میلیارد تومان است. بودجه خرید تضمینی قرار بود از محل منابع هدفمندسازی یارانه‌ها ناشی از کاهش صادرات فرآورده‌های نفتی و همچنین پرداخت بهای گاز مصرفی توسط شرکت‌های پتروشیمی تأمین شود اما محقق نشد.

در این شرایط سازمان برنامه و بودجه لایحه دوفوریتی اصلاح بودجه به مجلس ارائه داد تا بتواند از طریق مازاد درآمدهای نفتی این طلب را تسویه کند اما نمایندگان مجلس به دوفوریت این لایحه رأی ندادند. پس از آن داوود منظور، رئیس سازمان

برنامه و بودجه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی گفت: تبصره (۱۴) بن بست است. این تبصره ناتراز است که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور وعده داده شده بود، باقیمانده مطالبات کشاورزان در پایان مهر ماه تسویه گردید. افزایش ۲۶۰ درصدی تولید گندم و افزایش ۷ برابری قدرت خرید از کشاورزان گندمکار باوجود مشکلات موجود، نشان از وفای به‌عهده دولت در مقابل مردم و اتخاذ رویکرد تحولی در مسائل جاری کشور توسط تیم اقتصادی دولت است.

برنامه و بودجه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی گفت: تبصره (۱۴) بن بست است. این تبصره ناتراز است که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور وعده داده شده بود، باقیمانده مطالبات کشاورزان در پایان مهر ماه تسویه گردید. افزایش ۲۶۰ درصدی تولید گندم و افزایش ۷ برابری قدرت خرید از کشاورزان گندمکار باوجود مشکلات موجود، نشان از وفای به‌عهده دولت در مقابل مردم و اتخاذ رویکرد تحولی در مسائل جاری کشور توسط تیم اقتصادی دولت است.